

رویکرد و منطق

حوزه حکمت و معارف اسلامی که زمینه‌ساز شکوفایی تربیت دینی در ساحت‌های شش‌گانه تربیت و یادگیری است، در راستای شکوفایی تربیت دینی به معنای مذکور، رویکردهایی اتخاذ می‌کند که به مثابه روح برنامه، در تمام عناصر برنامه درسی این حوزه، ساری و جاری می‌شوند. رویکرد این حوزه سطوح مختلفی دارد. در سطح نخست، فطرت‌گرایی توحیدی رویکرد این حوزه است. فطرت توحیدی، معرفت و گرایش اصیل نسبت به خدای یگانه است که می‌تواند به همه گرایش‌ها، شناخت‌ها، صفات و اعمال انسان جهت‌ی الهی بخشیده و زندگی انسان را به سوی حیات طیبه جهت دهد. در سطح دیگر، این حوزه چند رویکرد را در پیش می‌گیرد، که عبارتند از:

- ۱- محوریت قرآن و معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) در تمام اجزا و عناصر برنامه درسی؛
- ۲- محوریت تربیت دینی یکپارچه (شامل توجه متوازن به گرایش‌ها و عواطف، باور قلبی، تبیین عقلانی، اخلاق و التزام عملی دینی) و پرهیز از تقلیل «تربیت دینی» به «آموزش دانستی‌های دینی»؛
- ۳- محوریت نگاه تلفیقی و درهم‌تنیده بین ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی با دیگر ساحت‌های تربیت و یادگیری. اتخاذ این رویکرد به معنای حضور هویت بخش و جهت‌دهنده معارف و تربیت دینی، نسبت به دیگر حوزه‌های تربیت و یادگیری است. اهمیت دو حوزه «علوم انسانی و مطالعات اجتماعی» و «علوم تجربی» باعث می‌شود، در این رویکرد اولویت با تبیین دلالت‌های معارف دینی در دو حوزه مذکور باشد؛
- ۴- بسط فلسفه‌های مضاف به منزله دانش‌های آشکارکننده لایه‌های فلسفی، ارزشی و فرهنگی علوم و نقش آنها در تبیین روابط علم و دین و یکپارچه شدن کلیت برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری؛
- ۵- بسط مضامین ساده حکمی و فلسفی در دوره‌های تحصیلی مختلف.

مهمترین کارکردهای مورد انتظار از برنامه‌درسی حوزه تربیت و یادگیری

حکمت و معارف اسلامی عبارت است از زمینه‌سازی برای:

- ۱- تقویت ایمان قلبی دانش‌آموزان (شامل پذیرش دین به عنوان راهنمای زندگی، گرایش ربوبی، شناخت آگاهانه نسبت به حقایق و معارف دینی، اتصاف به خُلیات و احوال دینی و التزام عملی به دستورات دین)؛
- ۲- بسط معارف و تربیت دینی در دیگر حوزه‌های تربیت و یادگیری با اولویت دو حوزه «علوم انسانی و مطالعات اجتماعی»، «علوم تجربی». این کارکرد از طریق همکاری حوزه تربیت و یادگیری حکمت و معارف و سایر حوزه‌های تربیت و یادگیری تحقق می‌یابد.
- ۳- ایجاد بینش عمیق در دانش‌آموزان نسبت به هستی، جایگاه انسان در آن، راه‌های کسب معرفت معتبر نسبت به آن، و شناخت لایه‌های فلسفی، ارزشی و فرهنگی نظام‌های علمی؛
- ۴- پرورش تفکر در دانش‌آموزان.